

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Karancsság

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

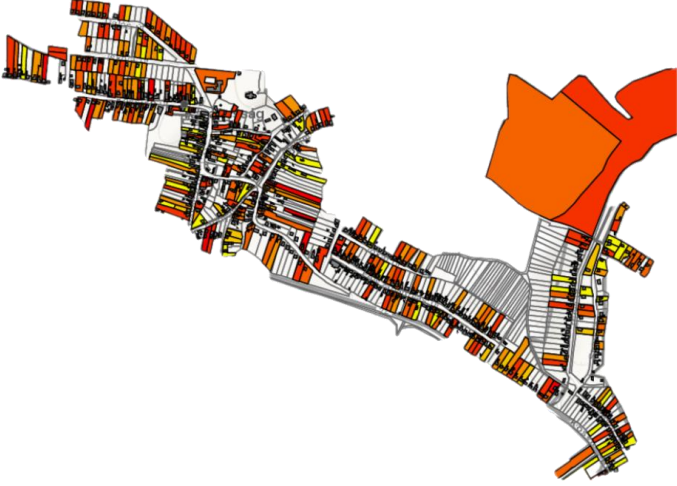

Karancsság

Nógrád megye

Salgótarjáni járás

Szervezet neve: HIT Gyülekezete Roma Missziós Hálózata

Dátum: 2022.04.11.

	<p>Terület: 2139 ha Lakónépesség: 1247 fő Jogállás: község Járás: Salgótarjáni Megye: Nógrád</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN/NEM</p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN/NEM</p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Karancsság	
Megye	Nógrád	
Járás	Salgótarjáni	
Programba vonás köre	2	
Szervezet neve	HIT Gyülekezete Roma Missziós Hálózata	
Lakosságszám (2021)	1224	
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	102%	
15 év alattiak aránya (2021)	21,7%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	105%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	17%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	95%	
Lakásszám (2011)	420	
Üres lakások száma (2011)	34	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	257	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	66	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	257	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	66	
Lakások száma (2019)	420	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	342	
Közcatornába bekötött lakások száma (2019)	308	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	398	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	87	
WC nélküli lakások száma (2011)	55	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	2	
Egy szobára jutó lakó (2021)	1	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	987077 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	91%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	4700000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	18	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	8	

1 A település leírása

1.1 A település pozíciója (1-1,5 oldal)

Település pozíciója	
előzetes adatgyűjtés alapján	
Lakosságszám: KSH: HEP, SZD:	A KSH adatai szerint a lakosság száma (2021-es adat) 1224 fő, aminek számában az elmúlt évtizedben minimális növekedést tapasztalható. A 15 év alattiak aránya 21,7%, számuk szintén nőtt (105%) a vizsgált időszakban (2012/2021). A 60 év felettiak 17%-át teszik ki a lakosságnak, arányuk 95%-ot csökkent az elmúlt 10 évben. A felmérések megegyeznek a KSH adataival.
Közlekedés: Szociális diagnózis és menetrendek	A 22-es főútvonal mellett fekszik a település: a 21-es főútvonaltól és Szécsénytől egyaránt 15 km-re, Balassagyarmattól 32 km távolságra található. Tömegközlekedéssel mind Salgótarján irányába, mind Szécsény-Balassagyarmat irányába fél óránként közlekednek buszjáratok, vonattal nem megközelíthető a település.
Térségi munkalehetőségek: SZD, HEP	A településen az elsősorú és legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat és a közintézmények. Ezen felül vannak kisvállalkozások, de ezek nem képesek nagyszámú munkaerőt felszívni. A FŐKEFE megváltozott munkaképességű embereket foglalkoztat helyben 15 főt. Közfoglalkoztatott 60 fő + az egyház 15 fő. A salgótarjáni ipari park, ahol az emberek hivatalosan bejelentett munkát vállalnak, (MITSUBA, MHG) de a Szécsényi Gyertyagyárban és Balassagyarmaton a MALE-ben, DELPHOI-ban is dolgoznak az emberek. Endrefalvára is sokan átjárnak (6 km) a rongyba válogatni emberek, de ezek napi bejelentések ill. fekete munka.

<p>Elérhető szolgáltatások: SZD, HEP</p>	<p>Háziorvos Védőnői szolgálat Fogorvos Gyógyszertár BK 12 férőhely Óvoda – 76 férőhely Általános Iskola – 180 férőhely Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat GYEP-es Jelenlétház FETE-s Jelenlét Pont Posta Konyha 4 vegyesbolt, 1 dohánybolt 1 italbolt</p>
<p>Önkormányzati fejlesztések:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - iskola épületének energetikai fejlesztése - önkormányzati épület energetikai fejlesztése - óvoda épületének energetikai fejlesztése - Biztos Kezdet Gyerekház kialakítása és működtetése - GYEP-es Jelenlétház felújítása - orvosi rendelő felújítása - Palóc út aszfaltozása
<p>Terepi interjúk</p>	
<p>Vándorlás</p>	<p>Jellemzően a főiskolás-egyetemista fiatalok mennek el továbbtanulás esetén, de alapvetően nincs nagy mozgás, házasságkötések esetén is inkább ide jönnek a feleségek/férjek.</p>
<p>Összefoglaló megállapítások</p>	
<p>A térségi pozíció: A közgazdasági adottságok kifejezetten rosszak, számottevő felvevő piac nincs, ez a közvetlen környezetre is jellemző. Nincs tőkeerős vállalkozás, de alkalmas lenne a környezet egy nagyobb gazdaságfejlesztési beruházásra.</p> <p>Társadalmi összetétel: gettósodó település, a szegregátum egyre nagyobb területet foglal el a településen, a roma lakosság aránya 80%, és ez folyamatosan növekszik.</p>	

1.2 A település szerkezetének leírása (fél oldal)

Településszerkezet	
Előzetes adatgyűjtés alapján	
Közmű és úthálózat: SZD, HEP	<p>A település vezetékes vízzel, gázzal, villamosenergia hálózattal jól ellátott, Utcái rendezettek, az utak minősége több helyen is hagy némi kivetnivalót maga után, de mindenütt aszfaltos út van.</p> <p>A 2019-es adatok szerint a 420 lakásból 398-ban van bevezetve az áramszolgáltatás (94,7%), 342-ben van víz (81%), csatorna 308 ingatlanra van kötve (73%), gáz 87 (20,7%) ingatlanon található.</p>
Szegregátumok: KSH SZD, HEP:	<p>A 2011-es adatok szerint a 66 ingatlanból álló szegregátum és szegregátummal veszélyeztetett területen összesen 257 ember élt. (Palóc út – Iskola út által határolt terület)</p> <p>A komfort nélküli lakások aránya: 20-30%, a félkomfortos lakások aránya 40%. Vezetékes víz, csatorna és áram a lakások felébe van bevezetve, vezetékes gáz 30 lakásba (a lakások 22%-a). Sok háztartásban elmaradás van a szolgáltatók felé. A szegregátumban az 1-3 év közötti gyermek száma 45 fő. A településen nem található szociális bérlakás.</p>
Helyi ingatlanpiac:	<p>A 2011-es statisztika alapján 34 üres ingatlan volt a településen. A 2019-2020-as évek Lakástranzakció száma 18, nagyon magasnak mondható, nagyon sok család tudott a CSOK-al előbbre lépni, és ez fölvitte az árakat, és az összes eladó ingatlan elkelt a településen. Az ingatlanok árai 4 -7 M Ft között mozognak.</p>
Telepi interjúk	
Eladó ingatlanok a településen:	<p>Nincs eladó ingatlan a településen, viszonylag hamar megvásárolták őket a CSOK-ra. Ha valaki elhalálozik, és megüresedik az ingatlan, a hagyatéki tárgyalások után az örökösök többnyire értékesítik.</p>
Összefoglaló megállapítások	
<p>A településen 66 lakásból álló szegregátum található, és az itt élő roma lakosság szám meghaladja a 80%-ot.</p> <p>A település teljes egészében összközművesített, az utak pormentesek, de bizonyos szakaszokon felújításra szorulnak.</p>	

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések (fél oldal)

Lakhatással kapcsolatos fejlesztések	
Előzetes adatgyűjtés	
EFOP Telepprogram SZD	A településen az elmúlt időszakban lakhatási fejlesztés nem történt, nem bonyolítottak ilyen jellegű pályázati programot
Összefoglaló megállapítások	
A lakosság lakhatási helyzete sok esetben kritikus, így bőven van helye még további bérlakásoknak.	

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban (fél oldal)

Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban	
Terepi interjúk	
Önkormányzat, JP	Azon ritka önkormányzatok egyike, ahol roma származású a polgármester asszony, és maga is fontosnak tartja az itt élő embereke segítségét, szolgálatát, ezért minden lehetőt megtesz annak érdekében, hogy az itt élők problémái csökkenjenek.
Összefoglaló megállapítások	
Az önkormányzat nagyon támogató, maga is érdekelt a helyzet javításában, mindenben lehet rá számítani.	

2 A lakosság helyzete (1-1,5 oldal)

A lakosság helyzete a célcsoport tekintetében
Előzetes adatgyűjtés és interjú

<p>Foglalkoztatottság jövedelem: HEP,SZD, Interjúk</p>	<p>–</p> <p>A célcsoport fő megélhetési forrása a feketegazdaság: kisbuszokkal és személyautóval járnak Budapestre az építőiparba dolgozni, napi 15-20e Ft-ért. (Mivel szinte mindenkinek van adóssága)</p> <p>Az önkormányzat által biztosított közmunkaprogramban 60 fő van foglalkoztatva, elsősorban nők. Az utóbbi időszakban nem változott a számuk, de összetételük igen: már csak az 50 év fölötti és elsősorban nők maradtak.</p> <p>1 olyan család él a településen, ahol egyáltalán nincs munkajövedelem.</p> <p>Legalább 150 család rendelkezik valamilyen rendszeres munkajövedelemmel.</p>
<p>Szociális problémák: HEP, SZD</p>	<p>A HEP 2020-as adatai szerint a lakosság majdnem 25% nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel. Ez nagyban megnehezíti a munkavállalást.</p> <p>A lakosok 80%-a általános iskolai végzettségű, néhány fő rendelkezik érettségivel, illetve szakképesítéssel. Ezen kívül a legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezőket elsődleges munkaerőpiaci pozícióban jellemzően a Magyarországi Hangszórógyártó Kft-nél, Bumchum Precision Hungary Kft-nél, a salgótarjáni Szent Lázár Megyei Kórházban, valamint Wamsler SE Háztartástechnikai Európai Rt-ben foglalkoztatnak.</p> <p>A helyi lakosság nagy része eladósodott, fekete munkából tudják magukat valamelyest fenntartani, de sok esetben az is idényjellegű, így a téli időszakban a számlák kifizetése és a tüzelő előteremtése nagy problémát jelent.</p>
<p>Terepi interjúk</p>	
<p>Eladósodottság</p>	<p>A célcsoportnál nagyon jellemző az eladósodottság az interjúk szerint. Több családnak van valamilyen nem fizetett tartozása, ami már a végrehajtónál van.</p> <p>Az adósság jellege sokféle. Főleg Provient és Cetelem gyorsbitelek nem fizetéséből fakadóan, Telefonok részletfizetésre kihozott törlesztésének mellőzéséből, közműtartozásokból áll.</p>

<p>Családok szociális helyzete a lakhatási szegénység szempontjából Önkormányzat JP</p>	<p>Szám szerint nem tudják, de kb. 40 családot érint valamilyen közműszolgáltatás kikötése hátralék miatt. Az ingatlanok tulajdonviszonyi rendezettek a településen, ezért tudtak nagyon sok lakást a CSOK-ra megvásárolni. A statisztikák szerint 257 fő él a szegregátumban. Ez a létszám nagyon magas az összlakossághoz képest, ami a probléma kezelésének nagyságát is jelzi: 1-2 ingatlannal nem kezelhető a helyzet.</p>
<p>Családtípusok kategóriájának nagysága:</p>	

A bérlakásigény megalapozását segítő tábla (A segítségre szoruló családok besorolása a 3 típus szerint: az egyes típusokba hány család tartozik)

Családtípus	Családok száma
<p><u>Teljes nyomorban élő családok:</u> hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.</p>	20
<p><u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszthető a család munkaerőpiaci részvétele.</p>	360
<p><u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkát. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvételre itt is szükség lehet.</p>	25

3 A lakásállomány helyzete [adatok] (1-1,5 oldal)

<p>Lakáshelyzet a célcsoport tekintetében</p>
<p>Előzetes adatgyűjtés</p>

HEP, KSH	A 2011-es adatok szerint a szegregátumban és a szegregációval veszélyeztetett területen 257 fő lakik 66 lakásban.
SZD	Ezek jelentős része a korábbi évek szociálpolitikai támogatásából épült fel, ezért lehet jól behatárolni a területet, mert itt kaptak telkeket erre a célra a családok. Ezen ingatlanok nagyobb része az évek alatt elhasználódott, állapotuk csak romlott.
Terepi interjúk	
Életveszélyes házak	3 db található a településen, és még 3, ami még nem életveszélyes, de le kellene bontani.
Lakóingatlanok állapota, üres lakóingatlanok	A településen üresen álló, megvásárolható ingatlan nem áll rendelkezésre, azokat már korábban megvásárolták.
Közművekből kikötött családok	A szegregátumban sok családot érint, de még nem sikerült ezt számszerűen felmérni, kb. 40 családot érint.
Kártyás villanyórával rendelkező ingatlanok	Egyre több van, de nincs pontos adat, 50 családnál feltehetően már ez van
Tulajdonviszonyok	Rendezettek
Tűlsúfolttság	Több családot is érint, Kb. 40 család esetében áll fenn
Összefoglaló megállapítások:	
Érzékelhető az elmondottakból, hogy komoly lakhatási gondok vannak a lakhatási körülmények tekintetében.	

A bérlakásigény megalapozását segítő tábla (a lakásállomány tipizálása: az egyes típusokba hány lakás tartozik a településen (elsősorban a segítségre szoruló családok körében))

Lakástípusok:	Lakások száma
életveszélyes házak	3
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	3
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	20
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	30

4 Lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái (1 oldal)

A település helyzete viszonylag jobb más településekhez képest, mert a 22-es főútvonalon keresztül mind Szécsény-Balassagyarmat mind Salgótarján és a 21-es főútvonal viszonylag belátható időn belül megközelíthető, aki dolgozni szeretne, annak ez nem okoz akadályt még tömegközlekedéssel sem.

A rendszerváltás óta szinte nem történt számottevő gazdasági beruházás a településen, ami az itt élők életstratégiáit úgy alakította, hogy a szociális transzfer jövedelmek mellett a feketegazdaság irányába mentek el, mert az időközben felhalmozott adósságok azt eredményezték, hogy ha hivatalosan helyezkedett el, akkor letiltották a jövedelmét.

Karancsságon az egyik legnagyobb problémát a versenypiaci munkahelyek hiánya jelenti, a településen rendkívül alacsony a foglalkoztatottak aránya. Helyben nagyon kevés a munkalehetőség érhető el, a közmunkán kívül szinte semmilyen lehetősége nincs, így gyakran marad a réz- és fémgyűjtés, a rongyvágás, az építkezési munkákba, idénymunkákba való illegális becsatlakozás. A település közlekedési viszonyai is jelentősen befolyásolják az itt élők foglalkoztatási helyzetét: a tömegközlekedés nehézkes és költséges, a távolabbi településekre való bejárás költségét az alacsony keresetűek nem tudják és nem is fogják vállalni.

A település lakosaira jellemző alacsony iskolázottság tovább csökkenti az elhelyezkedési lehetőségeket. A háztartási kérdőívek alapján a megkérdezettek 80 %-a általános iskolai végzettségű, néhány fő rendelkezik érettségivel illetve szakképesítéssel, valamint alacsony arányban a végzettséggel nem rendelkezők is vannak.

A szocpolos lakások az eltelt idő (15-20 év) alatt állagukban nagyon leromlottak ill. túlszűfolttá váltak, és ezen csak úgy tudtak enyhíteni, ha nagyon olcsón megvásárolható, rossz állapotú ingatlant vásároltak meg kockás papíron vagy részletekben.

Összefoglaló mátrix a bérlakásfejlesztések megalapozásához:

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

	Teljes nyomorban élő családok	Minimális öfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás	3			3
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni	3			3
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)		10		10
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni			15	15
Összesen	6	10	15	31

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása (2 oldal)

Az alábbi beavatkozási irányok mentén a szükséges beavatkozások és azok mértékének (hány lakás/család érintett) felvázolása.

- A 3 életveszélyes ingatlanban élők számára szükséges lenne az elhelyezés a krízislakásokban, szociális bérlakásokban.
- **Eladósodottság kezelésének kiterjesztése:** a már folyó adósságkezelési programba több családot szükséges bevonni, ennek érdekében első lépésként a családokban tudatosítani kell a probléma súlyát, az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy hány család érintett az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé.
- **Tulajdoni jogviszonyok rendezése:** szükséges megkezdeni a jogviszonyok rendezését, ezzel kapcsolatban jogi tanácsadást kell nyújtani a családoknak. Először azokra a családokra kell koncentrálni, melyek potenciálisan bevonhatóak a lakhatási programokba, de a tulajdonviszonyok rendezetlensége ennek akadályát jelenti.

- **Foglalkoztatás javítását célzó program:** a munkaerőpiaci mentor tevékenységére támaszkodva a lakhatási programokba potenciálisan bevonható családokra kell koncentrálni. Ez a programelem fontos része a mobilizálandó családok felkészítésének.
- **a közműszolgáltatásokba való be-, visszakapcsolás** támogatása elsősorban a víz- és az áramszolgáltatás tekintetében. Az áramszolgáltatás esetében előrefizetős villanyóra felszerelése.
- **A magántulajdonú házak felújításának támogatása.** Mivel a javításokra, felújításokra potenciálisan nagy az igény, ezért érdemes azokra a családokra koncentrálni, akik vállalják, hogy saját munkával és ha lehetőségük van rá, saját forrással részt vesznek a munkálatokban. A program első lépéseként a részvételi és együttműködési hajlandóságot szükséges felmérni a családok körében. A kritikus állagú és nem felújítható lakások esetében a legszükségesebb karbantartási munkákat lehet elvégezni, míg a másik két jobb lakástípus kategóriában már komolyabb felújítások is támogathatóak lehetnek.
- **Bérlakásfejlesztés tekintetében o Krízislakások kialakítása:** szükséges a településen néhány olyan krízislakás kialakítása, ahová az életveszélyes lakhatási helyzet és súlyos családi konfliktusok esetén családok elhelyezhetőek. Ezeknek a lakásoknak olyan komfortfokozatúnak kell lenniük, amelyek fenntartási költségeit a rossz helyzetben lévő családok is ki tudják fizetni.
- **Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak:** a viszonylag jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező családok lehetnek az elsődleges célcsoport, köztük is azok a fiatal családok, akik szüleiknél túlszűfolt lakásban élnek. Becslések szerint legalább 5 ilyen család van.
- **Lépcsőzetes mobilitás kialakítása:** be kell azonosítani azokat a családokat, akik jobb szociális helyzetűek, de rosszabb minőségű, még felújítható lakásban laknak. Ők mobilizálhatóak lehetnek a magasabb komfortfokozatú lakásokba, míg az ő volt lakásaikba a kritikus lakáshelyzetben élő családok költözhetnének.
- **Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilizálás:** ennek célcsoportja olyan családok lehetnek, akik rendelkeznek rendszeres, elsősorban bejelentett munkával, vagy hajlandóak és képesek ebbe az irányba elmozdulni. A CSOK és az állami támogatások bevonásával, de csak azon családok esetében, akiknek van szándékuk a településről elköltözni. (Egyáltalán nem jellemző a célcsoportra az elköltözés, a kötelek erősebbek, és itt maradnak inkább.)

4.3 Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve (3-4 oldal)

A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

Helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	Nincsenek beruházások jelenleg, de a környezet alkalmas lenne nagyobb volumenű gazdaságfejlesztési programokra
Helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	Jelenleg nincsenek már eladó ingatlanok, de az idős lakosság elhalálózását követően folyamatosan új eladó ingatlanok tűnnek fel, de rövid idő alatt el is kelnek.
Közműinfrastruktúra	A település összközművesített, az utak pormentesek.
Megvásárolható ingatlanok tulajdonviszonya	Az eladó ingatlanok esetében jellemzően rendben vannak a tulajdonviszonyok, a régi lakások esetében viszont nem.
uzsora	Nincs, a boltban lehet hitelre vásárolni, de nem kér kamatot rá.
Iskola, Szociális szolgáltatások elérhetősége	A település szociális szolgáltatások tekintetében jól áll. Minden alapvető szolgáltatás elérhető. Ha valami magasabb szintű ügyintézés szükséges, a járásközpont Salgótarjánban lehet intézni, amely település belátható időn belül elérhető tömegközlekedéssel.
Szegregátumok relatív mérete a településen	Kb. a település 20%-a szegregátum, Palóc út – Iskola út által határolt terület

A bérlakásfejlesztés településhatárokon kívülre történő mobilizálás nagyságrendjét módosító tényezők:

Településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	Igen
Konfliktusok a küldő és befogadó települések között	Nincs
Ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	A környező településeken nincs
Szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	Nem megvalósítható a nagysága és a családok száma miatt.
Térségi növekedési centrum	Salgótarján, Szécsény, Endrefalva
A helyi rokonsági támogató hálózattól való függőség	Erős a függés a családoktól a célközönség körében, de ez nem akadályozza meg a költözési szándékot, csak a távolságot.
Fogadó települések magas árszínvonala	A környező településeken nagyjából azonos árfekvésű ingatlanok találhatóak

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program család lakását és felújítja (a család benne marad)	4			4
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)	6			6
Túlzsúfolt lakásból szétköltöző család költözik be	1			1
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást				
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást		2		2
Összesen	11	2		13

Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a helyi ingatlanpiac alakulását, amint megüresedik egy olyan ingatlan, amely jó állapotú, meg kell vásárolni a programhoz!

4.4 Helyi együttműködések/partnerek rendszere (1 oldal)

önkormányzat

kisebbségi önkormányzat

intézmények (konyha, óvoda, iskola, védőnői szolgálat, eü, családsegítő-és gyerekjóléti, JH, JP, BK)

civil szervezetek (sport egyesület, HIT gyülekezete,)

egyházak

helyi vállalkozók